

Direkte 6124 2738

Dato: 7. december 2022

REFERAT

Møde i: **Tværsektorielt samarbejdsforum for erhvervet
hjerneskade**

Dato: 29. november 2022

Kl.: 13.00 – 15:30

Sted: **TEAMS**

Deltagere: Nina Husfeldt Clasen, enhedschef, Center for Sundhed,
Region Hovedstaden (formand)
Anette Juhl Skov, afdelingsleder, Center for Sundhed og
Rehabilitering, Københavns Kommune (formand)
Anne Lindø, Centerchef, Hjerneskadecenter Virum,
Region Hovedstaden
Caroline Verbeek, leder af børneterapien, Gentofte
Kommune
Christina Rostrup Kruuse, læge/professor, Neurologisk
afdeling, Herlev og Gentofte Hospital (afbud)
Karin Spangsberg, projektleder og fysioterapeut,
Rigshospitalet
Kristoffer Petterson, ledende neuropsykolog, Neurologisk
afdeling, Rigshospitalet
Lasse Anders Lehm, afdelingsleder, Rehabiliterings-
og Træningscenter, Helsingør Kommune
Morten Lorenzen, direktør, Hjerneskadeforeningen

Gæster

Hanne Munk, kvalitetskonsulent, Neurocentret,
Rigshospitalet (suppleant for Charlotte Rath)

Afbud

Charlotte Rath, specialeansvarlig overlæge, Rigshospitalet
Hysse Forchhammer, direktør, Hjernesagen
Lise Beich, leder af ambulant Genoptræning og
Rehabilitering, Frederiksberg kommune
Marie Bastrup, Områdechef, Gentofte Kommune
Winnie Bergstrøm, ledende fysioterapeut, Glostrup
kommune

Sekretariat

Henriette Bager, chefkonsulent, Center for Sundhed, Region Hovedstaden
Charlotte Haase, specialkonsulent, Afdeling for Rehabilitering, Københavns
Kommune
Marlene Finderup Birkelund, sundhedsfaglig adm. medarbejder,
Hjerneskadekoordinationen, Københavns Kommune

Dagsorden

1. Velkommen til Caroline Verbeek og Anette Juhl Skov
2. Godkendelse af dagsordenen
3. Aktuelle fokusområder for brugerrepræsentanterne
4. Konkretisering af samarbejde og handlemuligheder ved synsudredning
5. Opfølgning på evaluering samarbejdsaftalen vedr. udskrivelse af personer med erhvervet hjerneskade med behov for rehabilitering på specialiseret niveau
6. Drøftelse af forslag om fremtidigt punkt om orientering fra planområderne ift. tværsektorielle fokusområder
7. Orienteringspunkter
 - a. Status vedr. 'Opfølgning og revurdering'
8. Drøftelse og prioritering af handleplan på børne- og ungeområdet
9. Eventuelt
 - a. Kommende møder i Tværsektorielt Samarbejdsforum

Ad 1. Velkommen til Caroline Verbeek og Anette Juhl Skov

Samarbejdsforum er siden mødet i april, som havde tema om børn, efter anbefaling fra både patientforeningerne og flere medlemmer af samarbejdsforum, udvidet med 2 repræsentanter fra børneområdet, Anne Lindø fra Hjerneskadecenter Virum deltog på mødet i september, og til aktuelle møde deltog også Caroline Verbeek fra Børneterapien, Gentofte Kommune.

Tidligere kommunal formand i Tværsektorielt samarbejdsforum, Tanja Thor Møller, er tiltrådt ny stilling som stabschef på social- og sundhedsområdet i Rudersdal Kommune. Anette Juhl Skov, afdelingsleder i Afdeling for Forløbskoordination i Center for Sundhed og Rehabilitering under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune indtræder som ny kommunal formand.

Ad 2. Godkendelse af dagsordenen

Indstilling

- At samarbejdsforum godkender dagsordenen

Referat

Dagsordenen blev godkendt.

Ad 3. Aktuelle fokusområder for brugerrepræsentanterne

Referat

Fra Hjerneskadeforeningen

På nuværende tidspunkt er der fokus på planlægning af aktivitetsårshjul for 2023. Der er fortsat fokus på børn og unge. I den forbindelse nævnes den netop afholdte Nationale konference om rehabilitering af børn og unge med erhvervet hjerneskade, som blev afholdt med stor deltagelse og i samarbejde med Hjerneskadecenter Virum, Videnscenter for Neurorehabilitering og Vestdansk Videnscenter for Neurorehabilitering. Den 1. december 2022 mødes styregruppen og evaluerer dagen. I Hjerneskadeforeningen opleves udfordringer med at påvirke den politiske agenda idet den nye regering, og dermed også de kommende ordførere på social- og sundhedsområdet ikke er faldet på plads.

Et par gange om ugen er repræsentanter fra Hjerneskadeforeningen tilstede i Folketinget og giver deres politiske holdninger og meninger på området til kende.

Ad 4. Konkretisering af samarbejde og handlemuligheder ved synsudredning v. Karin Spangsberg

Sagsfremstilling

På mødet den 7. februar 2022 i det tværsektorielle samarbejdsforum blev det besluttet at prioritere fokusområder, herunder 'Konkretisering af samarbejde og handlemuligheder ved synsudredning', for at kunne konkretisere og understøtte implementeringen af '*Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade*' (Sundhedsstyrelsen 2020). I regi af dette blev der nedsat en arbejdsgruppe med 2 kommunale og 2 regionale repræsentanter.

Arbejdsgruppen har på tværs af region og kommuner indhentet oplysninger omkring arbejdsgange og praksis for borgere/patienter, der på grund af en erhvervet hjerneskade har fået udfordringer med synet. Det er i dette arbejde identificeret, at der ikke er en ensartet tilgang til udredning og opfølgning på dette. Der er ikke konsensus om, hvem der udreder borgeren for synsudfordringerne i regionalt regi, hvilket medfører, at der er stor variation i, hvad der beskrives i genoptræningsplanen til brug for den videre rehabilitering. Endvidere kan behandling af udfordringerne behandles under forskellige lovgivninger i kommunalt regi (sundhedsloven, serviceloven og lov om specialundervisning), hvilket også gør, at håndteringen af synsudfordringer løses på mange forskellige måder i kommunerne.

Ydermere har det ikke for arbejdsgruppen været muligt at finde nogle vejledninger i forhold til henvisningskriterier til de regionale øjenlæger ift. udredning af synsproblematik.

Arbejdsgruppen foreslår, at Tværsektorielt samarbejdsforum tager kontakt til forretningsudvalget for Region Hovedstadens Sundhedsfaglig Råd for Neurologi og Neurofysiologi. Dette mhp. opmærksomhed på den eksisterende uens praksis på regionens hospitaler ift. arbejdsgange og hvad udredning af synsvanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade omfatter. Herunder henvisningsmuligheder til øjenlæge. Dette med henblik på at sikre mere ensartede arbejdsgange mhp. udredning af synsproblematikken i regi af regionen

Indstilling

- at Tværsektorielt samarbejdsforum tager gruppens fremlæggelse til efterretning
- at Tværsektorielt samarbejdsforum drøfter mulighederne, for at sikre en mere ensartet udredning og løbende vurdering af synsvanskelighederne efter en erhvervet hjerneskade.

- at Tværsektorielt samarbejdsforum tager kontakt til forretningsudvalget for Region Hovedstadens Sundhedsfaglig Råd for Neurologi og Neurofysiologi med henblik på at gøre opmærksom på den eksisterende uens praksis på regionens hospitaler ift. arbejdsgange og hvad udredning af synsvanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade omfatter.

Bilag

- Bilag til punkt 4_Tværsektorielt samarbejdsforum PP Konkretisering af samarbejde og handlemuligheder ved synsudredning_291122

Referat

Arbejdsgruppen har bestået af Maria Brænder, Bente Borg Dokin, Karin Spangsberg og Anne Musfelt Nielsen.

Karin fortæller, at konkretisering af samarbejde og handlemuligheder ved synsudredning er en meget stor opgave. Det har for arbejdsgruppen ikke været muligt at afdække området, men arbejdsgruppens arbejde giver et indblik i udfordringer vedr. synsudredning.

Ved afdækning af synsudfordringer har det for arbejdsgruppen ikke været muligt, at finde vejledninger med henvisningskriterier til de regionale øjenlæger.

Arbejdsgruppen har fået et indblik i, hvad beskrives i Genoptræningsplanen, samt om det i GOP beskrives, hvilke kompetencer det kræver at løse opgaven. Med afsæt i arbejdsgruppens arbejde opleves forskellig praksis for, hvad der skrives i genoptræningsplanen i forhold til patientens behov for synsrehabiliterende indsatser.

I kommunerne opleves forskellig praksis ift. håndtering af, hvad der er beskrevet i genoptræningsplanen. Der er uklarhed om, hvad der er udfordringer i forhold til Sundhedsloven, Serviceloven og Lov om specialundervisning.

Arbejdsgruppens arbejde belyser følgende problemstillinger:

- Stillingtagen til udredningsniveau inden udskrivelse– hvad kan som minimum forventes?
- Udredningsopgaven – hvem har ansvaret og hvor er den placeret?
- Stillingtagen til hvornår man bliver udredt af en øjenlæge?
- Stillingtagen til at beskrive synet i GOP, hvilke strategier har den enkelte, der skal bygges videre på

Der tegner sig et billede af stor variation og uens praksis både i region og kommuner ift. udredning og vurdering af synsvanskeligheder som følge af erhvervet hjerneskade.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- Nedsættelse af en ny bredere tværfagligt repræsenteret arbejdsgruppe
- Udarbejdelse af forløbsflow for den enkelte med synsundfordringer i regionalt regi samt i sektorovergangen til kommunalt regi
- At der tages kontakt til det Sundheds Faglige Råd for Neurologi og Neurologi (forretningsudvalget). Klinikkerne oplever et behov for en ensartethed ift. hvad neurologen udreder og hvornår der kan henvises til en øjenlæge.

Tværsektorielt samarbejdsforum tog arbejdsgruppens fremlæggelse til efterretning. Fremlæggelsen afstedkom drøftelse af området, bl.a. forslag om udarbejdelse af VIP¹-vejledning ift. synsundfordringer, som vil have til formål fagligt og konkret at belyse den lægefaglige praksis.

Det besluttet, at Christina Kruuse medtager forslag om udarbejdelse af VIP-vejledning ift. synsudredning til Sundhedsfagligt Råd (SFR).

Ad 5. Opfølgning på evaluering samarbejdsaftalen vedr. udskrivelse af personer med erhvervet hjerneskade med behov for rehabilitering på specialiseret niveau v. Henriette Bager

Sagsfremstilling:

På mødet i SP den 9. september 2022 blev det besluttet, at evalueringen af samarbejdsaftalen vedrørende udskrivelse af personer med erhvervet hjerneskade med behov for rehabilitering på specialiseret niveau skulle fremrykkes til efteråret 2022.

¹ Vejledninger, Instrukser og Politikker.

Sekretariatet har efterfølgende skrevet til Hospitalsdirektionerne og de kommunale hovedpostkasser den 11 oktober 2022. Samarbejdsforum beder om hospitalernes og kommunernes erfaringer med aftalen til brug i en evaluering. Der er sat deadline på indsendelse af kommentarer den 11. november 2022.

Proces for den videre evaluering:

- Sekretariatet udarbejder et oplæg hvor udfordringerne highlightes
- Der nedsættes en gruppe med en kommunal og en regional repræsentant fra hvert planområde. Repræsentanterne skal arbejde med området i hverdagen og skal kunne forholde sig til hvad der kan lade sig gøre i praksis. Viden om de elektroniske kommunikationsaftaler inddrages.
- Udfordringerne gennemgås mhp. beskrivelse af konsekvenserne og mulighederne ved de foreslåede justeringer.
- Der udarbejdes en justeret samarbejdsaftale

Den tilrettede aftale skal godkendes i samarbejdsforum, hvorefter aftalen skal forbi Tværsektoriel Strategisk Styregruppe til godkendelse inden den udsendes til implementering i de faglige sundhedsklynger.

Aftalen vil blive lagt på regionens hjemmeside under sundhedsaftalen efter godkendelsen.

Indstilling

- At Samarbejdsforum tager orienteringen til efterretning

Referat

Sekretariatet har i forbindelse med høringsproces modtaget kommentarer til samarbejdsaftale vedr. udskrivelse af personer med erhvervet hjerneskade med behov for rehabilitering på specialiseret niveau.

På baggrund af kommentarerne foreslår sekretariatet nedsættelse af arbejdsgruppe bestående af en regional- og en kommunalt repræsentant fra hvert planområde mhp. at drøfte særlige fokuspunkter i samarbejdsaftalen. Det er en forudsætning, at repræsentanterne er på lederniveau og har erfaring med den tværsektorielle overgang fra indlæggelse til udskrivelse.

Der er møde med arbejdsgruppen til januar. Herefter opdateres samarbejdsaftalen, som sendes til godkendelse i Tværsektorielt samarbejdsforum, og herefter fremsendes til godkendelse hos Tværsektoriel Styregruppe (TSS). Herefter implementering.

Afhængig af tidsperspektiv for den forestående proces, vil sekretariatet på møde i Tværsektorielt samarbejdsforum i marts 2023 enten orientere om status på evaluering eller fremlægge opdateret udkast til samarbejdsaftalen.

Ad 6. Drøftelse af forslag om fremtidigt punkt om orientering fra planområderne ift. tværsektorielle fokusområder siden sidst v. formandskabet

Sagsfremstilling

Der foregår mange tværsektorielle indsatser ude i hvert enkelt planområde ift. at forbedre samarbejde for patienter/borgeres samlede forløb. Det foreslås, at der fremadrettet afsættes 5 minutter pr. Planområde (hospital, hvor disse er repræsenteret i TS samt kommuner i optageområdet), hvor man orienterer om tværsektorielle initiativer i eget Planområde mhp. at videndele og inspirere hinanden til at skabe bedre forløb. Fremlæggelsen skal ske lig den orientering, som brugerrepræsentanterne kommer med og skal være fast punkt på dagsordenen.

Indstilling

- at Tværsektorielt Samarbejdsforum drøfter forslag om fast orientering fra planområderne ift. tværsektorielle fokusområder/initiativer siden sidst.

Referat

Der er opbakning til forslaget og dette godkendes. Orienteringen fra planområderne omhandler videndeling og initiativer i det tværsektorielle samarbejde i planområderne. Det besluttet, at punktet sættes på dagsordenen til de kommende møder og evalueres på mødet i september 2023.

Ad 7. Orienteringspunkter

Ad. 8a: Orientering om videre arbejde ift. afdækning af opfølgning og revurdering med orientering om henvendelse til Sundhedsfagligt Råd

Sagsfremstilling

På sidste møde i Tværsektorielt Samarbejdsforum fremlagde arbejdsgruppe afdækning af praksis ift. opfølgning og revurdering. For uddybning, se referat fra sidste møde i september. Det blev her besluttet, at Tværsektorielt Samarbejdsforum ville tage kontakt til Sundhedsfagligt Råd ift. drøftelse af

udfordring omkring, at praksis for opfølgning er forskelligartet fra hospital til hospital i regionen. Formandskabet har rettet henvendelse til Sundhedsfagligt Råd og inviteret til et møde. Sundhedsfagligt Råd har meldt tilbage at de stiller gerne op til et møde. De foreslår, at formandskabet for SF inviterer formand og næstformand fra sundhedsfagligt råd, cheflægerne fra hver af de neurologiske afdelinger, de medlemmer i SF som er udpeget af Sundhedsfaglig Råd og formanden for en arbejdsgruppe under sundhedsfagligt råd om apopleksi.

Sekretariatet arbejder på at få en aftale i kalenderen først i januar 2023.

Referat

Mødet afholdes den 12. januar 2023. Forinden vil der blive afholdt formøde med deltagelse af Sine Mutanu Jungersted (centerchef, Center for Sundhed- og Rehabilitering, Københavns Kommune), Charlotte Rath, Nina Husfeldt Clasen, Anette Juhl Skov, Henriette Bager og Charlotte Haase.

Ad 8. Opfølgning på børnetemaet v. Charlotte Haase

Sagsfremstilling

I forlængelse af temamøde i foråret 2022 og gennemgang af fokusområder ved sidste møde er det aftalt, at opdateret oversigt over fokusområder skal gennemgås og prioriteres af Tværsektorielt Samarbejdsforum.

Der er vedhæftet oversigt over fokusområder på børne- og ungeområdet. Der skal tages stilling til en prioritering af indsatser i de gule kolonner ift. hvilke indsatser Tværsektorielt samarbejdsforum vil igangsætte nu og senere. Det skal samtidig drøftes og besluttes, af hvem og hvornår de forskellige fokusområder skal fremlægges og behandles på Tværsektorielt samarbejdsforum.

Indsatser i røde og lilla kolonner skal varetages hhv. kommunalt og regionalt. Det foreslås, at en plan for disse indsatser fremlægges på kommende møde i marts 2023.

Indstilling

- At Tværsektorielt Samarbejdsforum drøfter og prioriterer fokusområder i gule kolonner, herunder beslutter hvem og hvornår de prioriterede fokusområder fremlægges for Tværsektorielt Samarbejdsforum

- At Tværsektorielt Samarbejdsforum godkender, at plan for hhv. kommunale og regionale fokusområder fremlægges på kommende møde i marts 2023

Bilag

- Bilag til punkt 8_Børneområdet - fokusområder - opsamling efter temamøde 01.09.22

Referat

Charlotte Haase orienterede om, at Anne Lindø og Caroline Verbeek har været med til at præcisere de fokusområder, som der er behov for at arbejde videre med. De tværsektorielle fokusområderne er:

- Faglige kompetencer
- Kommunikationsveje
- Ambulant opfølgning og revurdering
- Indlæggelse og udskrivelse
- Fokus på familie, inddragelse

Prioritering af fokusområderne afstedkom gode input og spændende drøftelser. Det blev af Tværsektorielt Samarbejdsforum besluttet, at der i første omgang arbejdes videre med indsatsområdet 'Ambulant opfølgning og revurdering'.

Det blev endvidere besluttet, at Anne Lindø og Caroline Verbeek udarbejder oplæg til næste møde i Tværsektorielt samarbejdsforum, som er i marts 2023. Sekretariatet beskriver opgaven mere præcist. Hanne Munk orienterede om, at de på Hvidovre Hospital gerne bidrager til arbejdet.

På mødet i marts 2023 skal repræsentanter i Tværsektorielt samarbejdsforum orientere om den videre proces for de respektive kommunale- og regionale fokusområder.

Ad 9. Eventuelt

Ad. 9a. Kommende møder i Tværsektorielt samarbejdsforum

- Tirsdag den 7. marts 2023, kl. 13-16
- Torsdag den 15. juni 2023, kl. 13-16
- Tirsdag den 19. september 2023, kl. 13-16
- Torsdag den 30. november 2023, kl. 13-16

Forud for møderne tages stilling til, hvorvidt det enkelte møde afholdes fysisk eller virtuelt. Dette vil afhænge af indhold for dagsordenen.